

en vis Reservation just af Hensyn til de jydskes Forhold, og det glæder mig at høre, at det ærede 1ste Medlem for 5te Kreds udtalte sin Tilslutning til de Betragtninger, der saaledes have fundet Udtryk, og som jeg ogsaa har anerkendt for at være rigtige.

Om Tillægslaanet er der kun sagt, hvad venligt og godt er. Dog havde det ærede 3die Medlem for 6te Kreds (J. Pedersen) nogen Betænkelse ved den midterste Del af Tillægslaaneparagraffen, nemlig den Del, som gaar ud paa at fastslaa, at der kan laanes paa Konto af stedfunden Opdyrkning af raa, ukultiveret Jord eller saadanne gennemførte Grundforbedringer, som væsentlig have forøget den oprindelige Jordværdi, som f. Eks. Dræning og andet deslige. Det ærede Medlem var noget betænkelig derved. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem skal være det. Det er i Virkeligheden ny tilvejebragte Værdier, der her er Tale om, og det er vel sandt, at med dem giver Ejendommen sikkert mere i Udbytte, men Ejendommens Merudbytte skal jo delsvis bruges til at forrente den Gæld, man har stiftet, en Gæld, som er byrdefuld i Forhold til de Vilkaar, Statslaanereglerne give. Derfor vil man hjælpe paa den flittige Mand, som har dyrket ny Jord op, har skabt nye Samfundsværdier, ham vil man herved hjælpe til at konvertere sin utvivlsomt byrdefulde Gæld. Jeg beder for denne Bestemmelse, at den maa blive staaende, og jeg har heller ingen Grund til at frygte noget stærkt Angreb fra det ærede Medlems Side.

Det samme ærede Medlem var vistnok ogsaa endda mere betænkelig ved Bestemmelsen under § 3 e, men de Betæneligheder, det ærede Medlem der fremsatte, tror jeg, kunne afvæbnes ved at henvise til Slutningen af Paragraffen, hvorefter der skal fremskaffes Attest fra Andragerens kommunale Raad, som godtgør, at Andrageren egner sig til at overtage et Husmandsbrug. Jeg tror nok, at vi deri — og ogsaa i de andre Oplysninger, som i øvrigt skulle foreligge — have en fuldstændig Betyggelse for, at de Begunstigelses, som der her er Tale om at yde fra Statskassens Side, ikke falde i de urette Hænder.

Det ærede 6te Medlem for 2den Kreds (Lewinsky), der i øvrigt ogsaa udtalte sig sympatetisk overfor Lovforslaget, var noget misfornøjet med visse Bestemmelser. Jeg har allerede nævnt Spørgsmaalet om Indskuddet fra Jordlodtagerens Side, men navnlig dvælede han ved den faste Maksimumsgrænse for Statens samlede Udlaans-

sum. Jeg maa dertil blot sige, at hidtil har Maksimumsgrænsebestemmelsen ikke generet, og jeg antager heller ikke, at den vil gøre det i Fremtiden. Hvis der virkelig skulde blive saa stærkt Begær — ikke blot et enkelt Aar, thi dette kan udlignes ved Fordeling gennem de følgende Aar, men et stadig fortsat stærkt Begær efter at komme i Betragtning ved Statslaanets Uddeling, og Lovgivningsmagten skønner, at Staten kan afse større Summer dertil, ville disse Summer sikkert blive givne, ogsaa med dette høje Tings Bistand — det har jeg det mest levende Indtryk af efter Forhandlingerne i Dag; det vil det ærede Medlem sikkert ogsaa erkende.

Det ærede Medlem henviste til Udtalelser dels i Betænkningen, dels fra min Side, angaaende en eventuel Nedsættelse af en Kommission til at drøfte andre og nyere Besiddelsesformer end de her fastslaaede. Jeg vil anse det for rimeligt, at noget saadant sker, men jeg føler mig overbevist om, det vil jeg sige straks, at hvad man end i Fremtiden efter en saadan Kommissions Undersøgelser og Overvejelser fra Lovgivningsmagts Side foretager sig paa dette Omraade, vil det, alt tilsammen, ikke overflødiggøre denne Lov. Denne Lovs Regler ville altid gøre Nytte, der vil altid være Folk, som ønske og ville komme godt af Sted med at komme ind under denne Lovs Regler. Jeg er overbevist om, at man efter de 5 Aars Forløb, som ere Tidsfristen for dens Varighed, trods Kommissionsarbejdet og undersøgelser vil føle Trang til at forny ogsaa denne Lov.

Jeg gentager min Tak til det høje Ting for den venlige Modtagelse, det har givet dette Lovforslag. Ingen kan nu være i Tvivl om, at vi her paa Rigsdagen inden ret længe ere samlede om en Lov, som vil være til Lykke og Held for de Tusinder af Hjem Landet over, som rejse sig efter den. Derfor har det været mig en sand Glæde at deltage i denne første Behandling.

Da ikke flere begærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Piper: Jeg tillader mig at foreslaa Lovforslaget henvist til et Udvalg paa 15 Medlemmer.